

VĚSTNÍK

Informační Orgán Československé národní rady americké.

2137 S. Lombard Ave. Cicero IL.

Redaktorka - Olga Kovářova

Červenec - Srpen - 1995

LEGENDA

Dr. František Schwarzenberg: (za éry komunistů)
(K výročí úmrtí Tomáše G. Masaryka)

Když mráz spálil poslední květy, zapalovali za stara v krbech ohně. Z vyschlého dříví naštipali loučí, nařezali polen z dávno poražených stromů, které čekaly někde na hromadě za humny, až i na ně dojde. Narovnali hraničku a podpálili. Nejdřív zapraskaly pavučiny, komín se pomalu ohříval, až vyšlehly dlouhé plameny, pryskyřice zavoněla a v sednici začaly přeskakovat stíny. Staří i mladí přistavovali stoličky k ohni, dívali se do plamenů a drželi černou hodinku. Pak si začali povídat. Když bylo dobře, povídali si pohádky o králích a princeznách, o hastrmanech a vodnicích, o polednicích a sudičkách. Když bylo zle, vyprávěli si pověsti o Šarce a o slepém mláďenci, o Sybilinu proroctví a o králi Ječmínkovi. A když bylo nejhůř, zrodila se legenda. To si vyprávěli o svatých a sveticích Božích, o Blanických rytířích a o Růžovém paloučku. Někteří viděli v plamenech záblesk svatozáří a jiní záři hranice.

Tak bývalo za stara.

* * *

Potom přišel věk rozumu a lidé mysleli, že mohou žít bez pohádek, bez pověstí a bez legend. Odnesli verpánky na půdu, nechali krb vyhasnout, vymetli oharky a hodili je na smetišť. Ani je nenapadlo, že z toho starého vyschlého dříví, zdánlivě mrtvého, vyšlehly kdysi plameny víry a jiskry naděje. Ani si nevzpomněli, že při jejich záři lidé byli na chvíli šťastni. Ani nepomysleli, že ze vzpomínek a vyprávění lidé čerpali sílu, když bylo zle; že dědové žili legendami, když bylo nejhůř. Rozšafní lidé si zatopili v ústředním topení a do všech koutů si pěkně posvítili žárovkami. Nebylo již černých hodin a rozumní

lidé mysleli, že tomu tak je dobře.

* * *

Přišla okupace a přišla válka. A bylo zase zle. Nebylo uhlí do ústředního topení a nebylo ani elektrického proudu. Náhle - kde se vzal tu se vzal - zapraskal ohýnek v krbu. Sežehl pavučiny a zahřál dávno vychladlý komín. Pryskyřice zavoněla a jiskry vyskočily na všechny strany. Honem jsme šli hledat nějakou louč a kdejaký kousek suchého dříví, aby nám ohýnek v krbu nevyhasl. Sháněli jsme takové staré suky a pokřivené kořeny, o kterých už nikdo nevěřil, že by se kdy k čemu mohly hodit. A přece vydaly ze všech nejvíce tepla. Snegli jsme stoličky s půdy, zabednili okenice, zavřeli dveře a přisedli k ohni. Díváme se do plamenů, nasloucháme praskání loučí - a mlčíme. Ale každý slyší v praskání loučí, co mu v duši zní a co bylo umlčeno. Svatováclavský chorál či Sukův pochod. A každý vidí v plamenech tu svou legendu nejmilejší - o Velehradu či Levém Hradci, o Baltu či o Sibiři. Mlčíme a jen na očích si vidíme, že jiskry naděje přeskočily z ohně do srdcí a že plamen víry sežehl duši. Je konec černé hodinky a my se rozcházíme mlčky - však se ani promluvit nesmí.

Když bylo po válce a když se zase na chvíli smělo mluvit, pověděli jsme si navzájem, co jsme v ohni všechno viděli, co v praskání loučí slyšeli. Sami jsme se tomu podivili. Vždyť jsme už ani nevěřili, že z těch starých suků a vyschlých kořenů vyšlehne tolik tepla, tolik víry a tolik naděje. Málem bychom byli uvěřili, že rozumní lidé stačili uklidit a vymést z naší minulosti také všechno, čím jsme si ji sami z lásky okrášlili. Jiné to nezažímalo, ale my, kteří jsme prožili válku ve vlasti, my jsme si to všechno dobře zapamatovali, abychom jednou mohli dětem vyprávět co nás posilovalo, když bylo nejhůř.

Zakrátko však musily stoličky zas na půdu a oharky se vynesly na smetiště. A ještě za chvíli se pohádky, pověsti a legendy vůbec zakázaly.

Jak by asi Dr. František Schwarzenberg ukončil svou "Legendu" dnes, kdyby ještě žil ?

Nezapomínejme, co jsme v ohni všechno viděli, když nám bylo nejhůř, co v praskání loučí slyšeli ?

Přemýšlejme o tom.

* * *

Kdo nečetl poslední Věstník (květen - červen) nebude rozumět tomu, co právě následuje: Odpověď Rosie své sestře Marii ve Skrčené Lhotě.

Chicago novembr 22, 1893

Dýr Méry!

Musíš mne ekskjúzovat, že na tvůj letr teprv teď anseruju. Ale jů nou, měli jsme diz vík very mač práce a tak jsem byla samej trubl, protože je misis tuze fajn lejdy a nikde nechce mít ani kapku paudr. "Ol must bí klín jako zrcadlo," říkává misis a najde-li někde jenom very litl smítku, tak je hned celá eksajted. A tak ti mám, milá Méry, taky svůj kříž, ale mistr od maj misis mne moc lajkuje a lecos mi vynahradí. On už je kvajt old žentlmen, ale ženský má rád a dycky říká, když mu dělám plac do dveří: "Lejdys fiřt, lejdy fiřt!" a někdy mne při tom pinčuje do lícete. Somtajm jsem od toho celá červená in dý fejs - kor když je doma taky mladej. Ale toho vidíme at hom jenom ebaut dinr, protože ráno dlouho spí a večer chodí za biznysem nebo za holkama. Aj dont nou. Ale takhle je taky hodnej, skoro ještě víc než starej a taky říká: "Lejdys fiřt" jen že mě místo pinčování hned bere okolo vejstu. To bys, milá Méry, koukala, co tady ty mužští uměj! Píšeš mi, že by byl fádr rád přijel na tu vejstavnost, to byl vorld fér - to jako bych řekla komedie z celého světa. To ti byl šou, maj dýr Méry, živa bys si to ve Lhotě nepomy - slila. Ale aj dont think, že by se to bylo fádrovi líbilo. Bylo tu tů mač nojs a káry ranovaly ve dne v noci, takže přišlo mnoho lidí k zmrzačení. A každou chvíli bylo slyšet na štrýtě: "Kill him, kill him!" - to jako když se dostali naši do fajtu s cizejma. A kor Venca, ten by jich tady byl nahrabal! Prosím tě, giv mi rest od něho! Aj dont khér. Chceš-li, vem si ho s pánem bohem - aj lajk him no mor. Esli má fousy, ať si je nechá. Tady mají mužští také viskrs a někteří tak dlouhý, že si je dávají až za uši.

Byla bych ti, milá Méry, tou radou, abysi sem přijela taky, ale džast nau je tu pro holky tuze málo

práce. Ten vorld fér jich sem mnoho přilákal ze všech kontrys a teď nemají co vorkovat. Tak si radši vem toho Vencu, ef jů lajk him a už mně o něm nemluv. To víš, Chicago je velký město a co by tady moh mít sedlák za džab. Ale pozdravuj ho třebas taky en fádr en modr en jůrsel od tvy věrny sestry

Rosie.

A nepiš už eny mor na atres Rozárka. Tady se říká Rosie a když jsem jednou Amerikánka, tak ať to platí. Regards!

V Skrčené Lhotě, před sv. Kateřinou

Milá Rozárko!

Poslední Tvé psaní z Ameriky nás ukrutně polekalo. Ani ti nemůžu vypsát, jak nás to trápí, že jsi taky mezi tím pronárodem, co tu vejstavnost spískal - dyř píšeš krom ty duše jako trhlá. Mám a Ti nechá vzkazovat a proboha Tě prosí abysi šla honem ke zpovědi a k svatymu přijímání, snad Tě duch svatý osvíti a budeš zasejc mluvit jako jiny lidi od nás ze Lhoty. Z celého psaní vyrozuměli jsme jenom, že Tě mají Tvy páni rádi a toho si můžeš vážit, jestli to nebude mít horší následky. Ale to víš, že povídá už starý přísloví (to ti zase táta vzkazuje), že není radno s pánama pojídat třešně, a tak dej teda pozor. Byla bych moc nerada, abys mně šla jako starší sestra špatným příkladem napřed. To víš, svět panuje a ten je moc ošemetný. Tak si dej pozor! A piš po druhé jak se patří česky, abysme tomu rozuměli a buď tam v ty Americe hodně zdráva a šťastna. To ti vinšuje ze srdce upřimnyho Tvá až do hrobu tmavyho

věrná sestra Marjánka.

S Vencou jsem eště nemluvila. On se níčko pořád pere a tak si myslím, že by mě řezal taky!

Odpověď Rosie z Chicaga sestře ve Skrčené Lhotě v příštím Věstníku.

Dr. L. Rozbořil:

Blíží se konec Čsl. obce legionářské ?

První Čsl. Republika čerpala mravní zásady od tří skupin dobrovolníků. Od
a) křesťanských církví
b) od Sokola
c) od Čsl. obce legionářské.

Od křesťanských církví:

"Cti otce svého i matku svou" bylo silně dodržováno.

(Komunisté záměrně rodinu rozbíjeli.)

"Nesesmilníš" zmírňovalo nevěru. (Komunisté

udělali z nevěry národní sport, který vedl k potratům a rozvodům.)

"Nezabiješ" toto přikázání bylo dodržováno a počet vražd byl nízký. (Za komunistů byl také nízký, protože se uplatňoval trest smrti, ale vláda zabíjela své politické odpůrce bez právního a mravního omezení.)

"Nepokradeš" toto přikázání bylo zapomenuto.

Vláda kradla majetek bohatým občanům konfiskací bez náhrady a lid kradl od státu podle hesla "Kdo nekrađe od státu okrádá rodinu". Ustrnuli jsme, když jsme četli v novinách, že velkoobchody ve Vídni dávají nápisy do výkladních skříní: "Češi nekraďte!" Komunisté vyhráli svůj boj proti náboženství a křesťanské mravnosti. Za 1. Republiky bylo 65% katolíků. Dnes je katolíků jen 20%. Mají nesmírné potíže s navrácením nemovitého majetku.

Od Sokola:

Sokol byl tělocvičnou organizací. Jedinečnou na celém světě proto, že se skládala jedinečně z dobrovolníků bez jakékoliv pomoci od státu. Sokol budoval zdravější a silnější tělo, upevňoval charakter svých členů. V době svého rozkvětu měl Sokol jeden milion členů. Čsl Sokol trval 78 let.

Od roku 1861 do 1939, kdy byl zakázán nacisty. Byl obnoven 1945, aby v roce 1948 byl násilně převzat komunisty. V roce 1990 byl opět obnoven s velkými potížemi, protože jeho majetek byl zničen nebo silně poškozen. Duch dobrovolnosti byl vymýcen.

Sokol se ještě natolik zotavil, že mohl uspořádat slet v červenci 1994. Avšak jeho vliv na českou mládež je jenom zlomkem vlivu před šedesáti léty.

Od Čsl. Obce Legionářské:

První Čsl. Republika čerpala od legionářské obce jejich vlastenectví a statečnost v boji. Legie se staly vzorem československé mládeže.

Komunisté zrušili Čsl. Obec Legionářskou a zabavili její majetek, který do dnešního dne nebyl ČsOL vrácen. Když po listopadu 1989 převzal kancelář Svazu generál Krzák a Dr. Josef Somr (oba byli důstojníky západní armády), domnívali jsme se, že převzali Svaz pro ČsOL. Mýlili jsme se. Svaz změnil své jméno na Český Svaz Bojovníků za

Svobodu. Tento Svaz převzal majetek "Proti fašistického Svazu, to je bývalý majetek Československé Obce Legionářské.

Dnes ČsOL používá tři místnosti na čtvrtém patře svého bývalého činžáku. Tajemník, generál Major Jan Stursa tam pracuje nejméně 40 hodin týdně, dobrovolně, to jest bezplatně. Třetí poschodí jsou pronajaty Svazem, který platí svým úředníkům štědré měsíční platy.

Budoucnost ČsOL je úzce spojena se zdravím a životem br. gen. Stursy. Když vážně onemocní, anebo jinak ochabne ve své práci, konec ČsOL bude blízko. Zdá se, že za Dr. Stursu není náhrada.

Zemřela sestra Jiřina Faltová.

Místopředsedkyně Rady, sestra Rozina Nehasilová se rozloučila se sestrou Jiřinou Faltovou, která zemřela 12.července po srdeční operaci ve věku 71 let. Rozloučila se za přátele v Chicagu, za ČsNRA a za bývalou Čs. ženskou národní radu v exilu, kde obě byly členkami po dlouhá léta. Sestra Jiřina, od roku 1973, byla vdovou Josefa Falty, českého novináře. On i ona měli po léta vysílání českého radia v Chicagu. Velmi úspěšně informovali krajany o situaci v Československu, které bylo tenkrát za železnou oponou. Jejich program byl akcí Československé národní rady americké a také byl částečně finančně podporován ČŽNR v exilu. Poslední léta žila sestra J. Faltová klidně jako pensistka.

(Vybráno z řeči s. Roziny Nehasilové.)

Výročí invase a okupace Československa.

Uplynulo 27 roků ode dne 21. srpna 1968, kdy sovětská armáda přepadla spolu s vojenskými sbory dalších členů Varšavského paktu malé Československo bez provokace, bez varování a bez jakéhokoliv oprávnění. Sovětský svaz tak učinil i přes to, že Československo bylo již po dvacet let pod komunistickou vládou a v područí Moskvy. V očích Moskvy bylo snad velkým proviněním Československa, že si chtělo trochu usnadnit, jen o málo zlidštit svůj režim a odčinit několik z nejhorších křivd. Sovětská vojenská okupace Československa trvala do roku 1989.

Invase a okupace Československa byla v naprostém rozporu se všemi zásadami mezinárodního práva a byla hrubým porušením mnoha mezinárodních smluv i podstatných článků Charty Spojených národů.

Vzpomínka na sestru Vlastu Vrázovou.

Vlasta Vrázová zemřela pouze několik dnů před osvobozením Československa, o které tolik roků bojovala. Narodila se 18.června 1900, zemřela 22.srpna 1989.

Vlasta Vrázová byla jen jedna a jediná. Byla obklopena úctou, láskou a věrným přátelstvím snad všech, kteří se s ní sblížili, kteří ji poznali, či kteří s ní spolupracovali.

Vlasta Vrázová byla celá svoje, přímočará a zdála se být z jednoho kusu. Přitom však její osobnost, její činnost, okruh jejích zájmů, to vše bylo tak bohaté, mnohotvárné a mnohostranné, že ji snad každý z nás poznal z jiné strany, každý si ji oblíbil pro jiný aspekt její povahy, každý si ji vážil pro odlišný obor její působnosti. Proto by snad každý z nás zdůraznil něco jiného, kdyby se pokusil vysvětlit a zhodnotit její osobnost, a přece by každý takový pokus zůstal kusým a neúplným.

Vlastina podivuhodná zvědavost, snažící se přijít všemu na kloub, je snad také dědictvím učitelské tradice matčina březnického rodu. Časté návštěvy Vrázových u Linhartů v nedalekých Cernonicích jistě jen umocňovaly pouta k bezprostřednímu domovu Alše i Stroupežnického.

Lze proto pochopit, proč byla Vlasta Vrázová hluboce zakotvena v duchovním životě Československa a to jak v kulturním a politickém kvasu Prahy, tak i ve svérázu jižních Čech, odkud vyšlo tolik našich myslitelů, obdivovatelů a reformátorů, a to snad neříkám pouze z nějakého krajového vlastenectví či ze snahy blíže si Vlastu přisvojit jako další chloubu naší "země zamyšlené".

V podivné harmonii vlastností, zdánlivě se vylučujících, snoubí se tento nejušlechtlejší květ jejího typického ženství s intelektem, o kterém bychom v hrdopýše svého pohlaví rádi říkali, že je to intelekt typicky mužský. Při posuzování jakékoli situace, při odhadu možností, při úvaze o proveditelnosti či neproveditelnosti, o vhodnosti či nevhodnosti jakéhokoli návrhu udivuje nás Vlasta Vrázová vždy znovu svým naprostým realismem, opřeným o dlouholetou, analyticky zhodnocenou zkušenost, a udivuje nás realismem, vylučujícím každý pokus o uskutečnění lákavých, ale neproveditelných vidin, byť pramenily z idealistického nadšení.

(Vybráno ze "Vzpomínek" Dr. F.Schwarzenberga)

Důležité rozhodnutí Ústavního soudu o vrácení majetku emigrantům.

Oběžník č. 11 organizace H-21 Senát ústavního soudu vydal 2. února 1995 nález č. 1 US 117 / 93. Tímto nálezem se vysvětluje význam zákona 119 / 90, který zrušil odsuzující rozhodnutí za činy, které v rozporu s principy demokratické společnosti zákon v období od 25. února 1948 do 1.ledna 1990 považoval za trestné. Pravost a úplnost této skoro neuvěřitelné informace potvrzuje interview s panem JUDr. Antonínem Procházkou, jedním ze soudců Ústavního soudu, který poskytl Lidovým novinám.

Většina emigrantů byla odsouzena k trestu žaláře a ztrátě majetku pro tzv. nezákonné opuštění republiky. Všechny tyto rozsudky byly zrušeny zákonem 119 / 90 z dubna 1990 k témuž datu, kdy byly vysloveny. Tím, že všichni takto odsouzení byli rehabilitováni, neztratili vlastnictví svých majetků, které podle tohoto rozhodnutí Ústavního soudu pokračovalo a pokračuje až dodnes bez ohledu na dnešní státní občanství a trvalé bydliště odsouzeného emigranta. To znamená, že se mohou domáhat svých práv k nemovitostem i k jiným cennostem.

Zákon 87 / 91 o mimosoudních rehabilitacích nemění nic na tom, že v důsledku zrušení trestního rozsudku a jeho výroku o propadnutí majetku extunc (ke dni kdy byl vysloven) se automaticky obnovuje původní vlastnictví majetku. Zákon 87 / 91 stanoví tedy pouze postup, jakým se má oprávněná osoba - tedy původní vlastník či jeho dědic - domáhat do určité doby vydání svého majetku od osoby, která jeho majetek drží či užívá.

Rozhodnutí Ústavního soudu vyvolá řadu komplikovaných otázek. Je však možné, že vyjde zákonná úprava, která věc zjednoduší, ale jelikož proti rozhodnutí Ústavního soudu není odvolání, nemůže změnit nález US 117 / 93 Ústavního soudu. Správný postup při vymáhání vlastnictví nemovitostí je tento:

- 1) Požádat doporučeným dopisem nynějšího držitele o vydání věci. Je důležité mít nade vše pochybnost zjištěno, kdo je právě zapsán na katastrálním úřadě jako majitel.
- 2) Požádat katastrální úřad o přepsání majetku na původního majitele. Odvolat se při tom na nález Ústavního soudu 1 US 117 / 93
- 3) Odmítne-li nynější držitel majetek vydat, je nutno se odvolat do konce října 1995 k vyššímu soudu.
- 4) Odmítne-li katastrální úřad majetek přepsat, je nutno domáhat se toho soudně.
